

Τα είδη των εξαρτημένων προτάσεων και τα είδη των συνδέσμων

Όνομα: _____

ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Οι προτάσεις συνδέονται με τρεις τρόπους μεταξύ τους:

1. με ασύνδετο σχήμα

Στο ασύνδετο σχήμα όμοιοι όροι ή προτάσεις δε συνδέονται μεταξύ τους, απλώς μπαίνει η μία δίπλα στην άλλη και χωρίζονται με κόμμα.

2. με παρατακτική σύνδεσηΣτην παρατακτική σύνδεση συνδέονται όμοιες προτάσεις δηλαδή ανεξάρτητες προτάσεις μεταξύ τους ή εξαρτημένες προτάσεις μεταξύ τους. Στην **παρατακτική σύνδεση** χρησιμοποιούνται οι **παρατακτικοί σύνδεσμοι** και είναι οι εξής:

- 1) **Συμπλεκτικοί:** και, κι, ούτε, μήτε
- 2) **Διαχωριστικοί:** ή, είτε
- 3) **Αντιθετικοί:** αν και, αλλά, μα, παρά, όμως, ωστόσο, ενώ, μολονότι, μόνο (που),
- 4) **Συμπερασματικοί:** λοιπόν, ώστε, άρα, επομένως, που, οπότε
- 5) **Επεξηγηματικός:** δηλαδή

3. με υποτακτική σύνδεσηΣτην υποτακτική σύνδεση συνδέεται μια εξαρτημένη πρόταση με μια ανεξάρτητη. Στην **υποτακτική σύνδεση** χρησιμοποιούνται σύνδεσμοι που εισάγουν εξαρτημένες-δευτερεύουσες προτάσεις. Οι πιο συνηθισμένοι είναι οι εξής:

- 1) **ειδικοί:** ότι, πως, που
- 2) **ερωτηματικοί:** αν, μήπως
- 3) **ενδοιαστικοί/διστακτικοί:** μήπως, μη(ν)
- 4) **υποθετικοί:** αν, εάν, άμα, εφόσον, είτε... είτε, εκτός (κι) αν
- 5) **χρονικοί:** όταν, οπότε, μόλις, πριν, αφού, μετά που, ώσπου, μέχρι που/να, ενώ, καθώς, όσο
- 6) **αιτιολογικοί:** γιατί, διότι, επειδή, αφού, μια και/που
- 7) **εναντιωματικοί-παραχωρητικοί:** αν και, ενώ, μολονότι, κι ας - και αν, και να, κι ας
- 8) **αποτελεσματικοί:** που, ώστε(να),
- 9) **τελικό:** να, για να
- 10) **βουλητικός:** να
- 11) **συγκριτικός:** παρά

ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

1. **Ειδικές:** Είναι αντικείμενα ρημάτων ή υποκείμενα απρόσωπων ρημάτων.
2. **Πλάγιες ερωτηματικές:** Είναι αντικείμενα ρημάτων ή υποκείμενα απρόσωπων ρημάτων. Εισάγονται με τους ερωτηματικούς συνδέσμους αλλά και με τις ερωτηματικές αντωνυμίες. (τι, ποιος, ποια, ποιο, πόσος, πόση, πόσο)
3. **Ενδοιαστικές:** Εκφράζουν φόβο ή δισταγμό.
4. **Υποθετικές:** Εκφράζουν υπόθεση.
5. **Χρονικές:** Δείχνουν χρόνο.
6. **Αιτιολογικές:** Εκφράζουν αιτία.
7. **Εναντιωματικές-Παραχωρητικές:** Φανερώνουν αντίθεση.
8. **Αποτελεσματικές ή Συμπερασματικές:** Δείχνουν το αποτέλεσμα της πράξης.
9. **Τελικές:** Εκφράζουν σκοπό.
10. **Αναφορικές:** Αναφέρονται σε μια λέξη ή φράση κάποιας άλλης πρότασης και εισάγονται με αναφορικές αντωνυμίες. (που, ο οποίος..., όποιος..., όσος..., ό,τι) ή αναφορικά επιρρήματα (όπου, οπουδήποτε, όπως, καθώς, οπωσδήποτε, οπότε...)
11. **Βουλητικές:** Εκφράζουν επιθυμία, σχεδιασμό ή ευχή και είναι αντικείμενα ρημάτων ή υποκείμενα απρόσωπων ρημάτων.

